

Czwartek, 15 listopada 2018 r.

P8_TA(2018)0460

Sytuacja praw człowieka na Kubie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka na Kubie (2018/2926(RSP))

(2020/C 363/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Kuby, w szczególności rezolucję z dnia 17 listopada 2004 r. w sprawie Kuby ⁽¹⁾, rezolucję z dnia 2 lutego 2006 r. w sprawie polityki UE wobec rządu Kuby ⁽²⁾, rezolucję z dnia 21 czerwca 2007 r. w sprawie Kuby ⁽³⁾, rezolucję z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie więźniów sumienia na Kubie ⁽⁴⁾ oraz rezolucję z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o dialogu politycznym i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Kuby, z drugiej strony ⁽⁵⁾, oraz zgodę Parlamentu na zawarcie tej umowy
 - uwzględniając wybór Miguela Díaz-Canela na nowego prezydenta przez Zgromadzenie Narodowe Władzy Ludowej Republiki Kuby w dniu 19 kwietnia 2018 r.,
 - uwzględniając ustalenia Komitetu ONZ ds. Wymuszonych Zaginięć na Kubie przedstawione w dniu 17 marca 2017 r.,
 - uwzględniając opinię Grupy Roboczej ONZ ds. Arbitralnych Zatrzymań nr 59/2018 w sprawie Ariela Ruiz Urquioli, uznawanego przez Amnesty International za więźnia sumienia, przyjętą podczas 82. sesji w dniach 20–24 sierpnia 2018 r.,
 - uwzględniając powszechne okresowe przeglądy praw człowieka dotyczące Kuby, przeprowadzone przez Radę Praw Człowieka ONZ w maju 2013 r. i w maju 2018 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie organizacji Human Rights Watch z 2017 r. w sprawie Kuby oraz oświadczenie złożone 27 lipca 2018 r. przez Erikę Guevarę-Rosas, dyrektor ds. Ameryki w Amnesty International, dotyczące 100 dni nowej administracji kubańskiej,
 - uwzględniając comiesięczne oświadczenia Kubańskiej Komisji Praw Człowieka i Pojednania Narodowego,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych oraz inne międzynarodowe traktaty i instrumenty dotyczące praw człowieka,
 - uwzględniając konstytucję Kuby,
 - uwzględniając Wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka, której Kuba jest sygnatariuszem,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że prawa człowieka są przedmiotem dialogów politycznych UE oraz umów o współpracy i handlu; mając na uwadze, że niepodzielność praw człowieka, w tym praw obywatelskich, politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych, powinna być jednym z głównych celów Unii Europejskiej w jej stosunkach z Kubą;

⁽¹⁾ Dz.U. C 201 E z 18.8.2005, s. 83.

⁽²⁾ Dz.U. C 288 E z 24.11.2006, s. 81.

⁽³⁾ Dz.U. C 146 E z 12.6.2008, s. 377.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 349 E z 22.12.2010, s. 82.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 99.

Czwartek, 15 listopada 2018 r.

- B. mając na uwadze, że w dniu 5 lipca 2017 r. Parlament wyraził zgodę na zawarcie umowy o dialogu politycznym i współpracy między UE a Kubą; mając na uwadze, że w umowie tej jasno wyrażono poważne obawy dotyczące sytuacji w zakresie praw człowieka na Kubie oraz zawarto klauzulę zawieszenia w przypadku naruszenia przepisów dotyczących praw człowieka;
- C. mając na uwadze, że w 2015 r. nawiązano dialog dotyczący praw człowieka między UE a Kubą, prowadzony pod przewodnictwem Specjalnego Przedstawiciela Unii ds. Praw Człowieka; mając na uwadze, że w dniu 9 października 2018 r. strony biorące udział w czwartym dialogu dotyczącym praw człowieka między UE a Kubą poruszyły między innymi kwestię uczestnictwa obywateli w sprawach publicznych, w tym w kontekście ostatnich procesów wyborczych, a także kwestię wolności zrzeszania się i wypowiedzi oraz zapewnienia obrońcom praw człowieka i przedstawicielom innych sektorów społeczeństwa obywatelskiego możliwości swobodnego zrzeszania się, wyrażania poglądów i uczestnictwa w życiu publicznym; mając na uwadze, że Parlament nie ma jasności co do tego, czy posiedzenie to przyniosło jakiegokolwiek rozstrzygnięcia; mając na uwadze, że mimo ustanowienia dialogu dotyczącego praw człowieka i ponownego wyboru Kuby do Rady Praw Człowieka ONZ na lata 2017–2019 nie osiągnięto żadnych wymiernych rezultatów w odniesieniu do praw człowieka na Kubie; mając na uwadze, że dialog polityczny musi obejmować bezpośredni, wzmożony i nieskrępowany dialog ze społeczeństwem obywatelskim i opozycją;
- D. mając na uwadze, że kubański rząd wciąż odmawia uznania monitorowania praw człowieka za zgodne z prawem działanie i nie przyznaje statusu prawnego lokalnym grupom broniącym praw człowieka;
- E. mając na uwadze, że na dzień 24 lutego 2019 r. planowane jest referendum konstytucyjne; mając na uwadze, że w procesie ustanawiania nowej konstytucji nie prowadzi się odpowiednich konsultacji w całym kraju, dzięki czemu partia komunistyczna zachowuje swoją silną pozycję w społeczeństwie pozbawionym systemu wielopartyjnego, podstawowych wolności oraz praw politycznych i obywatelskich, wzmacniając w ten sposób scentralizowaną własność państwową i kontrolowaną gospodarkę; mając na uwadze, że jednopartyjny system polityczny uznaje się w art. 3 za „nieodwołalny”, natomiast art. 224 stanowi, że obecnym i przyszłym pokoleniom zabrania się zmiany nieodwracalności socjalizmu, jak również obecnego systemu politycznego i społecznego; mając na uwadze, że projekt ten zawiera inne wysoce niepokojące postanowienia;
- F. mając na uwadze, że niezależni dziennikarze, pokojowo nastawieni dysydenci i obrońcy praw człowieka dokumentujący naruszenia praw człowieka, którzy są w większości członkami opozycji demokratycznej, są prześladowani, arbitralnie przetrzymywani lub więzieni na Kubie; mając na uwadze, że według Kubańskiej Komisji Praw Człowieka i Pojednania Narodowego w październiku 2018 r. doszło do co najmniej 202 arbitralnych i krótkoterminowych aresztowań – z niewątpliwie politycznych przyczyn – pokojowych oponentów i niezależnych działaczy społeczeństwa obywatelskiego realizujących swoje podstawowe prawa do wypowiedzi, zgromadzeń i stowarzyszeń politycznych;
- G. mając na uwadze, że jedną z tych osób jest dr Eduardo Cardet, krajowy koordynator Chrześcijańskiego Ruchu Wyzwolenia (MCL), który został skazany na trzy lata więzienia za pokojowe korzystanie z przysługującego mu prawa do wolności wypowiedzi; mając na uwadze, że w listopadzie 2016 r. aresztowano go podczas powrotu do kraju z Miami; mając na uwadze, że uważany za więźnia sumienia dr Cardet jest obecnie przetrzymywany w więzieniu Cuba Si w mieście Holguín, gdzie przebywa w izolacji, bez dostępu do wizyt rodzinnych lub rozmów telefonicznych;
- H. mając na uwadze, że Tomás Núñez Magdariaga, członek Kubańskiego Związku Patriotycznego (Unión Patriótica de Cuba, UNPACU), nieformalnej grupy opozycyjnej, przez 62 dni prowadził protest głodowy i został zwolniony 15 października 2018 r. wskutek nacisków międzynarodowych; mając na uwadze, że uznano go za winnego rzekomego kierowania gróźb pod adresem urzędnika państwowego, który ostatecznie przyznał się do sfabrykowania tych zarzutów; mając na uwadze, że sprawa ta jest kolejnym wyraźnym przykładem prób uciszenia wszelkich głosów sprzeciwu;
- I. mając na uwadze, że w październiku 2018 r. Kobiety w Bieli po raz kolejny padły ofiarą represji politycznych, a szereg członków Zjednoczonego Forum Antytotalarnego (FANTU) było represjonowanych w kilku prowincjach kraju;
- J. mając na uwadze, że wszystkim więźniom na Kubie należy zapewnić humanitarne traktowanie; mając na uwadze, że rząd kubański odmawia niezależnym grupom obrońców praw człowieka dostępu do więzień; mając na uwadze, że obywatele kubańscy nie korzystają z gwarancji rzetelnego procesu sądowego, takich jak prawo do sprawiedliwego i publicznego wysłuchania przez właściwy i bezstronny sąd; mając na uwadze, że więźniowie przebywający na warunkowym zwolnieniu są często prześladowani przez władze;

Czwartek, 15 listopada 2018 r.

- K. mając na uwadze, że Grupa Robocza ONZ ds. Arbitralnych Zatrzymań wyraźnie stwierdziła, że kubańskie ofiary arbitralnych zatrzymań mają prawo do dochodzenia zadośćuczynienia od rządu, w tym zwrotu, odszkodowania, rehabilitacji, satysfakcji i gwarancji niepowtórzenia;
- L. mając na uwadze oznaki większego poszanowania wolności religii na Kubie; mając na uwadze, że władze kubańskie są jednocześnie nadal bardzo restrykcyjne, jeżeli chodzi o budowę lub odbudowę kościołów chrześcijańskich; mając na uwadze, że Kościół stopniowo stawał się największym podmiotem społeczeństwa obywatelskiego i najważniejszym niepaństwowym dostawcą usług społecznych na Kubie, choć jego działalność pozostaje pod ścisłą kontrolą władz;
- M. mając na uwadze, że celem zacieśnienia stosunków politycznych i gospodarczych z Kubą jest z perspektywy UE pomoc w dalszej realizacji reform politycznych w tym kraju zgodnie z aspiracjami wszystkich jego obywateli; mając na uwadze, że liberalizacja handlu i gospodarki powinna umożliwić temu krajowi stopniowe przechodzenie do swobodnego rozwoju przestrzeni społecznej, koegzystencji, technologii i komunikacji, cenionych i pożądaných przez kubańskie społeczeństwo;
- N. mając na uwadze, że Parlament trzykrotnie przyznał kubańskim działaczom Nagrodę im. Sacharowa za wolność myśli: Oswaldo Payi w 2002 r., Kobietom w bieli w 2005 r. oraz Guillermo Fariñasowi w 2010 r.; mając na uwadze, że nadal regularnie zdarza się, że laureaci Nagrody im. Sacharowa nie mogą opuścić kraju i uczestniczyć w wydarzeniach międzynarodowych;
- O. mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie zwracał się z pytaniem, czy mógłby wysłać oficjalne delegacje na Kubę; mając na uwadze, że władze kubańskie za każdym razem odmawiały wjazdu do kraju, nawet po zawarciu umowy o dialogu politycznym i współpracy;
1. stanowczo potępia arbitralne zatrzymania, prześladowania i nękanie pokojowo nastawionych dysydentów, niezależnych dziennikarzy, obrońców praw człowieka i opozycji politycznej na Kubie oraz ataki w nich wymierzone; wzywa do natychmiastowego zakończenia tych działań i niezwłocznego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych, w tym Eduardo Cardeta, oraz osób arbitralnie przetrzymywanych tylko dlatego, że korzystały z wolności wypowiedzi i zgromadzeń;
 2. wzywa państwa członkowskie UE, ESDZ i jej delegaturę na Kubie do ścisłego przestrzegania ich podstawowych zasad i strategii politycznych w odniesieniu do Kuby oraz do podjęcia wszelkich niezbędnych działań w celu uwolnienia wyżej wymienionych osób, do zapewnienia natychmiastowego zakończenia prześladowań przeciwników politycznych i obrońców praw człowieka, a także do wspierania i ochrony tych ostatnich;
 3. wzywa władze kubańskie do poprawy warunków w więzieniach i lepszego traktowania więźniów oraz do umożliwienia międzynarodowym grupom obrońców praw człowieka i niezależnym organizacjom kubańskim dostępu do więzień w tym kraju; podkreśla, że pozbawianie wolności dysydentów kubańskich ze względu na ideały, jakimi się kierują, oraz pokojową działalność polityczną, którą prowadzą, jest sprzeczne z Powszechną deklaracją praw człowieka;
 4. wyraża ubolewanie, że pomimo przyjętej umowy o dialogu politycznym i współpracy sytuacja w zakresie praw człowieka i demokracji nie uległa poprawie; wzywa do wypełnienia wiążących zobowiązań ustanowionych w umowie o dialogu politycznym i współpracy między UE a Kubą, w szczególności w zakresie poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności; podkreśla, że sukces tej umowy zależy od jej wdrożenia i przestrzegania;
 5. przypomina, że w umowie zawarto postanowienie mówiące o zawieszeniu umowy, które powinno być stosowane w przypadku naruszenia postanowień dotyczących praw człowieka; nalega zatem, aby Unia Europejska ściśle śledziła i monitorowała, przy wdrażaniu umowy o dialogu politycznym i współpracy, poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności na Kubie oraz by regularnie przedkładała Parlamentowi sprawozdania na ten temat; wzywa wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel Federicę Mogherini do szczegółowego poinformowania Parlamentu na posiedzeniu plenarnym o konkretnych działaniach podejmowanych w celu spełnienia powyższego wymogu;

Czwartek, 15 listopada 2018 r.

6. wzywa rząd kubański do ponownego zdefiniowania swojej polityki w zakresie praw człowieka poprzez dostosowanie jej do międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka oraz do umożliwienia aktywnego udziału w życiu politycznym i społecznym wszystkich podmiotów społeczeństwa obywatelskiego i opozycji politycznej, bez nakładania jakichkolwiek ograniczeń; wzywa Kubę do potwierdzenia zamiaru „przestrzegania najwyższych standardów w dziedzinie propagowania i ochrony praw człowieka” poprzez ratyfikację Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych oraz Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, a także ich protokołów fakultatywnych;
7. przypomina władzom kubańskim, że swoboda przemieszczania się i zgromadzeń jest zagwarantowana na mocy międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka i że swoboda ta rozciąga się na działaczy i członków demokratycznej opozycji;
8. zdecydowanie potępia przyjęcie dekretu 349, który podważa prawo do wolności artystycznej na Kubie; wzywa władze kubańskie do podjęcia odpowiednich środków legislacyjnych w celu wycofania dekretu 349 przed jego wejściem w życie w grudniu 2018 r. podkreśla, że wolność wypowiedzi artystycznej ma kluczowe znaczenie dla rentownego i dynamicznego sektora kultury, który może tworzyć miejsca pracy, rozwijać przemysł kulturalny i ożywić dziedzictwo kulturowe;
9. wzywa rząd kubański do zaprzestania stosowania cenzury internetowej i blokowania stron internetowych wyłącznie w celu ograniczenia krytyki politycznej i ograniczenia dostępu do informacji;
10. w pełni popiera ustalenia Komitetu ONZ ds. Wymuszonych Zaginięć na Kubie przedstawione w dniu 17 marca 2017 r., w których wzywa się Kubę do zagwarantowania pełnej niezależności jej systemu sądowego i do ustanowienia niezależnej krajowej instytucji praw człowieka zgodnie z zasadami paryskimi;
11. wyraża poważne zaniepokojenie nowym projektem konstytucji i referendum zaplanowanym na luty 2019 r.; podkreśla, że w całym tym procesie brakuje integracji, tolerancji oraz poszanowania podstawowych praw obywatelskich i politycznych, które mogłyby zagwarantować demokratyczny proces konstytucyjny; ponownie podkreśla w tym kontekście swoją determinację, by wspierać proces przejścia do demokracji pluralistycznej oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności z udziałem wszystkich podmiotów bez wyjątku, jak stwierdzono w Powszechnej deklaracji praw człowieka, oraz trwałą odbudowę gospodarczą mającą na celu poprawę poziomu życia ludności kubańskiej, zgodnie z aspiracjami Kubańczyków; wzywa właściwe władze kubańskie do uwzględnienia w nowej konstytucji wolnych i pluralistycznych wyborów;
12. apeluje do instytucji europejskich i państw członkowskich o wspieranie przemian gospodarczych i politycznych na Kubie ku w pełni demokratycznemu systemowi szanującemu podstawowe prawa wszystkich obywateli; popiera użycie różnych instrumentów polityki zagranicznej UE, a w szczególności Europejskiego Instrumentu na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka, w celu pogłębienia dialogu UE ze społeczeństwem obywatelskim Kuby oraz podmiotami wspierającymi przemianę pokojową na Kubie;
13. wzywa władze kubańskie do zniesienia kary śmierci za wszystkie przestępstwa; wzywa do wprowadzenia moratorium na wykonywanie kary śmierci do czasu formalnego przyjęcia tej zmiany prawnej; wzywa do zbadania wszystkich wyroków śmierci w celu zagwarantowania, że związane z nimi procesy odbyły się zgodnie z międzynarodowymi standardami i że w przyszłości nie dojdzie do ani jednej egzekucji;
14. wzywa rząd kubański do zezwolenia kościołom na swobodne prowadzenie w społeczeństwie kubańskim działalności związanej z opieką społeczną; wzywa do pełnego zagwarantowania wolności religii i sumienia;
15. wzywa wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel Federicę Mogherini do uznania istnienia opozycji politycznej wobec rządu kubańskiego oraz do poparcia włączenia jej do dialogu politycznego między UE a Kubą; przypomina instytucjom europejskim, że społeczeństwo obywatelskie oraz laureaci Nagrody im. Sacharowa są kluczowymi podmiotami demokratyzacji Kuby i że ich głos musi być wysłuchany i uwzględniony w ramach stosunków dwustronnych; w tym kontekście wzywa przedstawicieli wszystkich państw członkowskich UE do poruszania kwestii praw człowieka podczas wizyt u władz kubańskich oraz do spotykania się z laureatami Nagrody im. Sacharowa podczas wizyt na Kubie w celu zapewnienia wewnętrznej i zewnętrznej spójności polityki UE w dziedzinie praw człowieka;

Czwartek, 15 listopada 2018 r.

16. głęboko ubolewa nad faktem, że władze kubańskie odmówiły komisjom, delegacjom i niektórym grupom politycznym Parlamentu Europejskiego zezwolenia na wizytę na Kubie, pomimo zgody Parlamentu na umowę o dialogu politycznym i współpracy; wzywa władze do natychmiastowego zezwolenia na wjazd do kraju, w tym umożliwienia odwiedzenia wyspy dnia 24 lutego 2019 r., w którym ma zostać przeprowadzone referendum konstytucyjne;

17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu Władzy Ludowej Kuby, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji, Specjalnemu Przedstawicielowi Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Wysokiemu Komisarzowi Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka oraz rządowi państw członkowskich Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów.
